

Derfor er det vel specielt i regeringens egen interesse, at omstændighederne bliver undersøgt helt til bunds.

Så vil jeg sige lidt om min egen vinkel på sagen. Det bliver ofte fremhævet som et stort problem, at beslutningen om krigen blev truffet på et smalt parlamentarisk grundlag. Set ud fra mit partis synsvinkel er det et langt større problem, at den også blev truffet på Færøernes vegne. For Færøernes Lagting besluttede den 19. marts 2003 med et klart flertal, at Færøerne ikke støttede invasionen af Irak, hvis ikke beslutningen blev taget i FN-regi. Det blev den ikke, og alligevel fremstod vi som et land, der støttede invasionen. Det var ikke det færøske folk eller de færøske myndigheder, der repræsenterede Færøerne i denne sag, det var en regering, som vi ikke havde valgt.

Den danske regering gjorde Færøerne til en del af Bushs og Blairs koalition imod de færøske myndigheders ønske. Dermed blev Irakkrigen endnu et eksempel på det meget alvorlige demokratiske underskud, vi lever med.

Jeg forstår naturligvis, at man fra dansk side ønsker at bevare rigsfællesskabet i sin nuværende form, hvor suveræniteten ligger i København. Jeg forstår også, hvorfor man fra den danske regerings side i en slags Orwellsk newspeak taler om, at dette fællesskab skulle bestå af tre ligestillede dele. Som jeg har sagt før: Jeg hverken forventer eller kræver nogen aktiv støtte til kampen for færøsk selvstændighed her i salen. Kampen for selvstændighed og fuldt demokrati på Færøerne er hverken en kamp imod Danmark eller en kamp i Danmark, men en kamp, der udelukkende skal tages og bliver taget på Færøerne.

Men det er vigtigt, at man her i salen forstår vores ønske, så man heller ikke aktivt modsætter sig vores bestræbelser; at man forstår, at den gældende ordening ikke er demokratisk holdbar. Og det er Danmarks riges deltagelse i invasionen af Irak jo et tragisk eksempel på.

Når to ud af tre ligestillede dele siger nej og det alligevel bliver et ja, er det jo, fordi den ene af delene er langt mere ligestillet end de andre. Og det er også af respekt for de mindre ligestillede dele i riget, at man bør stemme ja til dette forslag, for Grønland og Færøerne har jo nogle krav på at få bekræftet, at beslutningen om at deltage i invasionen, som blev truffet på vores vegne, men imod vores vilje, byggede på ædle motiver, selv om konsekvensen blev katastrofal.

Kl. 14:39

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ordføreren om at blive stående. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 14:39

Søren Espersen (DF):

Jeg vil bare bede ordføreren om at bekræfte, at Danmarks riges sikkerheds- og udenrigspolitik fastsættes af regeringen.

Kl. 14:40

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Sjúrdur Skaale (TF):

Det, hr. Søren Espersens siger, er rigtigt, og derfor er der helt grundlæggende et demokratisk underskud i rigsfællesskabet. Det betyder jo, at den danske regering gang på gang træffer beslutninger hen over hovedet på den grønlandske og færøske befolkning – nogle gange imod deres ønske.

Kl. 14:40

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:40

Søren Espersen (DF):

Jeg synes bare, begreberne forvirrer mig, for det sker jo ikke hen over hovedet på nogen. Vi skal bare have en enighed, også med ordføreren, om, at alt, hvad der hedder udenrigspolitik og sikkerhedspolitik, bestemmes i den her sal, og at det er regeringen, der udfører den for hele rigsfællesskabet. Så der er ikke nogen, der bliver forfordelt her – hverken færinger, grønlændere eller danskere. At situationen bare er sådan, at Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik bestemmes her, indtil noget andet er bestemt, vil jeg bare have en bekræftelse af.

Kl. 14:40

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Sjúrdur Skaale (TF):

Det kan jeg helt klart bekræfte, og det er derfor, vi ønsker at komme ud af den her situation. Jeg er sikker på, at hr. Søren Espersen forstår, at det demokratisk set er uholdbart, at man gang på gang oplever, at der bliver taget beslutninger på ens vegne, som går imod ens interesser.

Kl. 14:41

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren, og så fortsætter vi med hr. Edmund Joensen.